

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ СУЇЦИДУ

Мета вивчення навчальної дисципліни у контексті підготовки фахівців певної спеціальності: засвоєння здобувачами вищої освіти системи загальнотеоретичних та практично орієнтованих знань щодо психології самодеструктивної поведінки, основних закономірностей аутоагресивних проявів у психіці людей, соціально-психологічних явищ, що впливають на виникнення негативних психоемоційних станів та суїцидальних реакцій, а також методів і засобів попередження й профілактики самогубств.

Взаємозв'язок з іншими навчальними дисциплінами навчального плану підготовки фахівців: загальна психологія, вікова психологія, соціальна психологія, психологія девіантної поведінки.

1. Перелік **компетентностей**, здобуття яких гарантуватиме вивчення даної дисципліни.

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі надання психологічних послуг, що передбачає застосування сучасних технологій та методів практичної психології.

Загальні компетентності:

- здатність творчо мислити, вміння доводити та відстоювати власну думку;
- вміння критично оцінювати і прогнозувати соціальні, економічні, політичні, екологічні, культурні та інші події, явища;
- вміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел;
- здатність дотримуватися загальноприйнятих норм поведінки та моралі в міжособистісних відносинах;
- вміння критично оцінювати явища, ситуації, діяльність осіб, спираючись на отримані знання;
- здатність застосовувати знання на практиці;
- критично мислити і генерувати креативні ідеї та вирішувати важливі проблеми на інноваційній основі;
- вміння формулювати та ініціювати нові ідеї, формулювати її мету, завдання, необхідні ресурси;
- вміння використовувати загальнонаукові та креативні методи пізнання у професійній діяльності;
- здатність працювати самостійно при опрацюванні джерел, підготовці доповіді з презентацією, підготовці альтернативних підходів до висвітлення теми дискусії.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- володіння вмінням критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел;
- володіння вмінням організовувати та надавати психологічну

допомогу особам, схильним до самогубства;

- здатність до оволодіння технологіями, формами і методами превентивної роботи;

- володіння вміннями робити науковий аналіз негативних явищ;

- володіння вміннями критично аналізувати і оцінювати діючу превентивну практику;

- здатність до розуміння та володіння технологіями вдосконалення системи спілкування і взаємин;

- здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту;

- здатність усвідомлювати межі своєї компетентності та дотримуватися норм професійної етики;

- здатність до організації психологічного захисту громадян, що перебувають у кризових ситуаціях; до проведення реабілітаційних та адаптаційних заходів.

2. **Зміст** навчальної дисципліни за модулями та темами.

Змістовний модуль 1. Соціально-психологічні аспекти суїцидальної поведінки.

Тема 1. Теоретичні основи психології суїцидальної поведінки. (2 год.)

Тема 2. Загальнопсихологічні особливості суїциду. Суїцид і суїцидоподібні вчинки. (2 год.)

Тема 3. Соціальні форми мотивації суїцидальної поведінки. (2 год.)

Тема 4. Соціально-психологічні, індивідуально-психологічні та особистісні чинники виникнення та перебігу суїцидальної поведінки у молоді. (2 год.)

Тема 5. Психологічні особливості суїциду неповнолітніх. (4 год.)

Тема 6. Соціально-психологічні особливості суїцидальної поведінки різних груп населення. (4 год.)

Змістовний модуль 2. Основні методи психокорекційної роботи з суїцидентами.

Тема 1. Психодіагностика аутоагресивної (суїцидальної) поведінки. (2 год.)

Тема 2. Методи психологічної корекції суїцидальних тенденцій в учнівської молоді. (2 год.)

Тема 3. Методи психологічної профілактики суїцидальних тенденцій в учнівської молоді. (2 год.)

Тема 4. Формування навичок психологічної допомоги при суїциді. (2 год.)

4. **Обсяг** вивчення навчальної дисципліни (кількість кредитів ЄКТС – 4,5, кількість годин – 135, у тому числі годин аудиторної – 46 (24 год – лекційних; 22 год – практичних), самостійної та індивідуальної роботи – 89 год.

5. Форма семестрового контролю – залік.

6. Інформація про науково-педагогічних працівників, які забезпечуватимуть викладання цієї навчальної дисципліни (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання) – Чайковська Оксана Миколаївна, кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри психології освіти.

7. Перелік основної літератури.

2. Коцан І. Я. Психологія здоров'я людини: навч. посіб. / І. Я. Коцан, Г. В. Ложкін, М. І. Мушкевич; за ред. І. Я. Коцана. – Луцьк : РВВ “Вежа” Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2009. – 316 с.

3. Лісова О. С. Психологія суїцидальної поведінки / О. С. Лісова. – Чернівці: [б. в.], 2004. – 233 с.

4. Психологія суїциду: посібник / за ред. В. П. Москальця. – К.: Академвидав, 2014. – 286 с.

5. Рибалка В. В. Психологічна профілактика суїцидальних тенденцій проблемної особистості / В. В. Рибалка. – К.: Шкільний світ, 2009. – 119 с.

7. Федоренко Р. П. Психологія суїциду: навч. посіб. / Р. П. Федоренко. – Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2011. – 260 с.

Науково-педагогічний
працівник _____

О.М. Чайковська
(підпис)(ініціали та прізвище)

Завідувач кафедри _____

Т.В. Дуткевич
(підпис) (ініціали та прізвище)